

Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger

Rapporteringsperiode 2023

ÅPENHETSLOVEN

– REDEGJØRELSE FOR AKTSOMHETSVALDERINGER FOR TRYM

1. Innledning

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (Åpenhetsloven) trådte i kraft 1. juli 2022. Trym AS (Trym) med tilhørende datterselskaper er omfattet av lovens virkeområde, jf. Åpenhetsloven §§ 2 og 3:

- Trym AS, org. nr. 920 974 414
- Trym Eiendom AS, org. nr. 998 166 292 (med datterselskaper)
- Blåin AS, org. nr. 913 845 374 (med datterselskaper)
- Trym Bygg AS, org. nr. 925 751 170
- Næringsbygg AS, org. nr. 920 205 968.

Trym AS rapporterer i henhold til Åpenhetsloven som et konsern, og aktsomhetsvurderingene som er grunnlaget for denne redegjørelsen omfatter all virksomhet underlagt Trym-konsernet.

Åpenhetsloven § 4 pålegger Trym å utføre aktsomhetsvurderinger med formål om å identifisere faktiske og mulige negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, se § 4 bokstav a-f. Etter lovens § 5 skal resultatene fra aktsomhetsvurderingene offentliggjøres gjennom en årlig redegjørelse. Trym rapporterte i henhold til Åpenhetsloven for første gang for 2022.

Dette dokumentet inneholder en redegjørelse for aktsomhetsvurderingene Trym har utført for rapporteringsperioden 2023. Formålet med redegjørelsen er å gi allmennheten innsikt i arbeidet som gjøres knyttet til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, samt nøkkelfunn fra aktsomhetsvurderingene.

Innhold i rapporten

- Kapittel 2: Beskrivelse av Tryms organisering, ansvarsfordeling under Åpenhetsloven, samt selskapets retningslinjer og prosedyrer for håndtering og oppfølging av Åpenhetsloven.
- Kapittel 3: Trym-konsernets utøvelse av seriositetskontroll av leverandører og kontraktspartnere.
- Kapittel 4: Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger for rapporteringsperioden.
- Kapittel 5: Presentasjon av identifiserte risikoer avdekket gjennom aktsomhetsvurderingene.
- Kapittel 6: Orientering om planlagte tiltak i neste rapporteringsperiode.
- Kapittel 7: Publisering av Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger, samt håndtering av innkommende henvendelser.

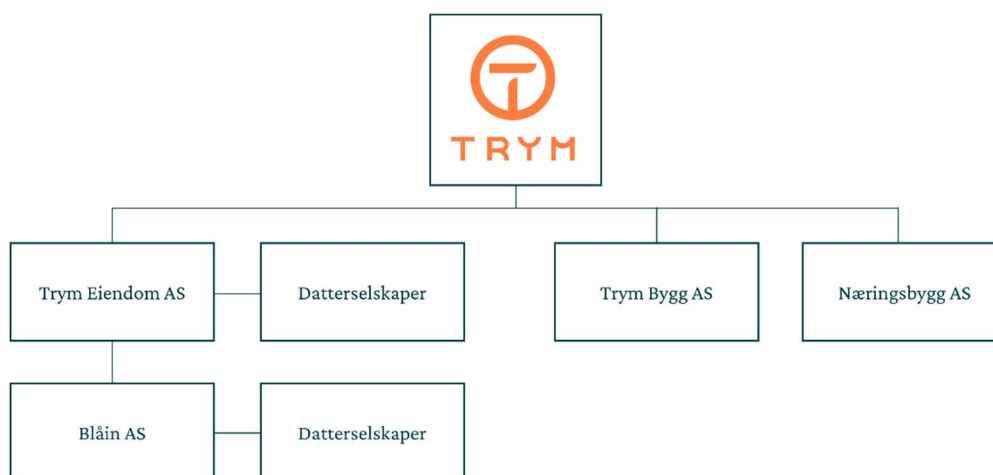
2. Organisering, ansvarsområder og retningslinjer for oppfølging av Åpenhetsloven

Organisering av virksomheten til Trym

Trym er et eiendoms- og entreprenørkonsern med Trondheim som hjemmemarked. Vår misjon er å levere attraktive og funksjonelle boliger, næringslokaler og offentlige bygg. Trym bygger til det beste for kjøperne og brukerne av prosjektene vi utvikler, med omtanke for byen og samfunnet vi bygger i. Konsernet sysselsetter 152 ansatte.

Trym Eiendom AS har en betydelig portefølje bestående av forvaltningseiendom og eiendom som utvikles for bolig- og næringsformål, og er byggherre for større utbyggingsprosjekter i Trondheim. Trym Bygg AS er totalentreprenør for boligprosjekter, kontorbygg og offentlige bygg, og har egenproduksjon innen betong og tømmer. Entreprenøren Næringsbygg AS er totalentreprenør for private og offentlige byggherrer som oppfører bygg for industri, idrett, næringsmiddel og handel.

Virksomheten til Trym er organisert på følgende måte:

Alle selskaper i matrisen over er omfattet av virkeområdet til Åpenhetsloven, jf. lovens § 2. Konsernspissen Trym AS og eiendomsselskapet Trym Eiendom AS har et begrenset og oversiktlig leverandørnettverk, i det alt vesentlige bestående av store, norske og anerkjente ingeniør- og rådgivingselskaper, i tillegg til de egeneide entreprenørselskapene. Entreprenørselskapene i Trym har på sin side et bredt spekter av norske og utenlandske leverandører og underentreprenører.

Med bakgrunn i at det er entreprenørselskapene som besørger konsernets anskaffelse av innsatsfaktorer for utbyggingsprosjektene, baseres Tryms aktsomhetsvurdering i stor grad på leverandøruniverset til entreprenørselskapene Trym Bygg AS og Næringsbygg AS.

Ansvarsområder og fordeling av oppgaver

Hovedansvaret for oppfølging og etterlevelse av Åpenhetsloven ligger hos administrasjonen i Trym-konsernet.

Administrerende direktør i Trym har det overordnede ansvaret for å følge opp Tryms etterlevelse av Åpenhetsloven, som blant annet innbefatter gjennomføring og publisering av aktsomhetsvurderinger etter lovens §§ 4 og 5. De mer spesifikke ansvarsområdene som ligger under Åpenhetsloven er fordelt på ulike stabsfunksjoner. Den overordnede ansvarsfordelingen i Trym er oppsummeres i nedenstående tabell.

Plikt til å utføre aktsomhetsvurderinger	A	Forankre ansvarlighet i virksomhetens retningslinjer	Styret i Trym AS
	B	Kartlegge og vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser	Daglig ledere
	C	Iverksette egnede tiltak for å stanse og forebygge negative konsekvenser	Daglig ledere
Plikt til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger	A	Gi en generell beskrivelse av virksomhetens organisering og driftsområde	Kommunikasjon
	B	Opplyse om faktiske negative konsekvenser og risiko for konsekvenser	Økonomi, Kommunikasjon
	C	Opplyse om tiltak bedriften har iverksatt	Økonomi, Kommunikasjon
Sikre rett til informasjon (informasjonsplikten)	A	Enhver har rett til å stille Trym spørsmål om pkt. 1 og 2	Kommunikasjon
	B	Spørsmål besvares adekvat innen rimelige tid	Kommunikasjon

Styrevedtak og retningslinjer, forankring av ansvarlighet og etterlevelse av Åpenhetsloven

Etterlevelse av Åpenhetsloven er forankret i Trym sine styrer og ledelse.

Entreprenørselskapene i Trym opererer etter det styrende dokumentet "Administrative bestemmelser", som pålegger alle leverandører og underentreprenører å etterleve konsernets etiske retningslinjer. Trym sine etiske retningslinjer er basert på FNs Global Compacts ti prinsipper, som igjen er basert på FNs menneskerettighetserklæring, ILOs grunnleggende konvensjoner, Human Rights at Work, Rio erklæringen og FN-konvensjonen mot korrupsjon. I tillegg til krav om etterlevelse av menneskerettigheter og kravene om anstendige arbeidsforhold, inneholder Trym sine Administrative bestemmelser krav om at leverandører og underentreprenører følger god forretningsskikk og opptrer respektfullt mot miljøet.

For å være underleverandører til entreprenørselskapene i Trym forutsettes det registrering i Startbank, som er et leverandørregister som kartlegger leverandørers seriøsitet og forhold til anstendige arbeidsforhold.

Trym sin aktsomhetsvurdering er utført i henhold til OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

3. Seriøsitetsskontroll

Næringsbygg AS og Trym Bygg AS utfører løpende seriøsitetsskontroll med engasjerte kontraktspartnere. Gjennomføring av seriøsitetsskontroll utføres i henhold til Forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett.

Utvelgelse av underentreprenører og leverandører for kontroll baseres på en risikobasert tilnærming med utgangspunkt i virksomhetsstatus i Startbank. Til utførelse av seriøsitetsskontroll anvendes systemet HMSREG for imøtekommelse av krav i Personopplysningsloven.

I 2023 har Næringsbygg AS og Trym Bygg AS gjennomført seriøsitetsskontroll for fem kontraherte underentreprenører. Kontrollene ble gjennomført med bakgrunn i bekymring for brudd på bestemmelsene om anstendige arbeidsforhold (sosial dumping). Seriøsitetsskontrollene innbefattet innhenting av informasjon knyttet til krav om innhold i arbeidsavtaler, avtaler om gjennomsnittsberegning av arbeidstid, rettmessig beregning og utbetaling av overtid, samt kontraktsforhold mellom underentreprenørene og deres underentreprenører.

Gjennom kontrollene ble det funnet kritikkverdige forhold hos alle fem kontraktspartnerne, og til sammen ble det registrert 102 avvik (et avvik i denne sammenhengen representerer ett funn per person per sjekkpunkt):

Kontrollpunkt	Antall avvik
Arbeidsavtaler	40
Arbeidstidsbestemmelser (gjennomsnittsberegning)	49
Beregning og utbetaling av overtid	10
Innkvartering / pendler / diett	2
Anvendelse av innleid arbeidskraft	1

De fem kontrollerte kontraktspartnerne ble anmodet om snarlig utbedring av kritikkverdige forhold. Fire av kontraktspartnerne tok anmodningen til følge og utbedret avdekte avvik, og ble funnet skikket til å fullføre sine kontrakter med Trym. Én kontraktspartner besvarte ikke anmodningen om å utbedre påpekte avvik, og denne er ikke lenger kvalifisert for arbeid for Trym.

Tilstedekontroller

Ved Trym Bygg AS sine prosjekter ble det i 2023 utført 16 tilstedekontroller, som er stikkprøver av HMS-kort ute på byggeplass, på tilfeldig valgte tidspunkt. Avvik ved slike kontroller rettes normalt på stedet. Resultater fra kontrollene ble tatt opp i verne- og samordningsmøter med underentreprenører på prosjektet.

Resultat tilstedekontroll	Antall
OK	3
Mindre avvik	10
Alvorlige avvik	3

Alvorlige avvik dreide seg om grupper av personell fra underentreprenører som ikke var innregistrert på prosjektene.

4. Aktsomhetsvurderinger

Kartlegging av leverandører og samarbeidspartnerne

Tryms arbeid med aktsomhetsvurderingene innbefatter en analyse av alle leverandører og samarbeidspartnerne entreprenørselskapene har hatt i regnskapsåret 2023. Analysen omfatter 750 selskaper Trym har hatt interaksjon med i rapporteringsperioden.

Utvelgelse av parametere for aktsomhetsvurderinger

Med utgangspunkt i Tryms analyse av leverandøruniverset ble aktsomhetsvurderingen avgrenset til den delen av leverandørnettverket hvor inngående vurderinger med sannsynlighet vil ha størst effekt. Det ble i denne forbindelse besluttet å begrense kartleggingen til selskaper vi har kjøpt varer og tjenester fra i løpet av rapporteringsperioden med en samlet verdi på over NOK 100 000 inklusive merverdiavgift. Dette resulterte i en liste som inneholder Trym sine 326 største leverandører, som ble gjenstand for en risikovurdering i forbindelse med aktsomhetsvurderingen.

Metode for kartlegging av risiko

Risikovurderingen av Trym sine største leverandører ble gjennomført som en kvalitativ gjennomgang og kritisk vurdering av representanter fra ledelsen og selskapenes HMSK-ledere.

Med bakgrunn i de mest kjente risikoene for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i entreprenørbransjen, ble gjennomgangen fokusert mot farene for overdreven bruk av overtid, lave lønninger, forurensning eller ulykker, diskriminering og uanstendige boforhold.

De største leverandørene til Trym ble vurdert ut fra risiko i de fire kategoriene som Forbrukertilsynet omtaler som sentrale i sin veileder om aktsomhetsvurderinger (www.forbrukertilsynet.no/apenhetsloven/aktsomhetsvurderinger):

- Bransjerisiko
- Geografisk risiko
- Virksomhetsrisiko
- Produktrisiko.

5. Identifiserte risikoer

Hovedfunn – risikovurdering av leverandører

Risikovurderingen av Trym sine 326 største leverandører identifiserte at det er en forhøyet risiko knyttet til 53 leverandører som er benyttet i rapporteringsperioden. Noen av selskapene har utslag av risiko i flere enn én av risikokategoriene definert av Forbrukertilsynet.

Risikokategori	Bransje	Geografi	Virksomhet	Produkt
Antall selskaper	8	0	41	14

De åtte selskapene på listen med forhøyet bransjerisiko driver alle med utleie av arbeidskraft. Av erfaring er vi kjent med at selskaper i denne kategorien kan ha utfordringer knyttet til oppfyllelse av seriøsitetstkrav, overholdelse av arbeidstidsbestemmelser og utbetaling av riktig lønn til riktig tid.

Leverandørene som er registrert med forhøyet virksomhetsrisiko er spredt over et bredt spekter av bransjer, som stilas, betong, tømmer, maling, rør, smed, med flere. En stor andel av de 41 selskapene er registrert med forhøyet risiko med bakgrunn i at de baserer seg i stor grad på innleid arbeidskraft, og flere av dem på utenlandsk innleid arbeidskraft. Andre selskaper i denne risikokategorien har Trym erfart at har utfordringer med å overholde HMS- og seriøsitetstkrav. For to av selskapene er det identifisert reell konkurrisisiko.

De 14 selskapene som er vurdert å ha forhøyet produktrisiko er alle stålentreprenører. Risikoen i denne kategorien er først og fremst knyttet til at Trym har mangelfull innsikt i stålets opprinnelsesland. Metallproduksjon er tradisjonelt forbundet med alvorlige risikoer knyttet til arbeidstakerrettigheter og menneskerettigheter, spesielt i høyrisikoområder. Stålproduksjon er forbundet med lave lønninger, overdreven bruk av overtid og mangel på fagforeningsrettigheter i land som Kina, India og Russland.

Hovedfunn - risikovurdering av egen virksomhet

Trym bedriver sin virksomhet i Norge, og produksjonen knyttet Tryms virksomhet er omfattet av allmenngjorte tariffavtaler i Norge. Trym utfører rutinemessige stikkprøver og kontroller av arbeidstakers arbeidsforhold, arbeidsavtaler, sikkerheten på byggeplasser og etterlevelsen av etablerte HMS-rutiner.

Det er ikke registrert brudd på arbeidstidbestemmelser for ansatte i egen virksomhet i rapporteringsperioden. Alle rapporterte uønskede hendelser på byggeplassene i perioden er håndtert, og påpekte svakheter innenfor HMS er utbedret fortløpende.

Ved alle byggeprosjekter er det et Verneombud. Arbeidsmiljøutvalg-møter avholdes kvartalsvis, med hovedverneombudene, representant fra eksternt bedriftshelse og ledelsen som deltakere.

I Trym måles medarbeidertilfredshet kontinuerlig, og målte kriterier som *arbeidsglede*, *arbeidssituasjon* og *meningsfullhet* vurderes å ligge på et tilfredsstillende nivå.

6. Planlagte tiltak

Risikovurderingen av egen virksomhet og leverandører gjennomført for rapporteringsperioden 2023 viser at Trym har god kontroll på etterlevelsen av grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Kartleggingen av risiko i leverandørporteføljen viser samtidig at det er behov for å utøve ekstra tilsyn og kontroll knyttet til deler av kontraktspartnerne virksomhetene har. Trym viser imidlertid evne til å utføre relevante kontroller og iverksette adekvate tiltak ved identifisert behov.

I inneværende rapporteringsperiode skal Trym jobbe målbevisst med etterlevelsen av konsernets innkjøpspolicy blant entreprenørenes innkjøpsansvarlige. Tilbakelagte periode indikerer at det er potensiale for å tydeliggjøre hvilke retningslinjer som skal gjelde ved utvelgelse av leverandører. Som en del av dette arbeidet skal det vurderes om det behov for videreutvikling av leverandørregister for konsernet, med enda tydeligere retningslinjer og kriterier for kvalifikasjon som leverandør til Trym.

Trym sine seriøsitetskrav for leverandører fremgår av konsernets Administrative bestemmelser. I inneværende rapporteringsperiode skal det gjøres tiltak for å sørge for at alle leverandører har lest, forstått og akseptert Administrative bestemmelser før kontraktinngåelse.

Påseplikt utøves fortløpende ved mistanke om brudd på seriøsitetsbestemmelser. I tillegg skal det inneværende rapporteringsperiode utarbeides og implementeres en rutine for tilfeldige kontroller av kontraktspartnere som befinner seg på listen over leverandører med forhøyet risiko.

7. Åpenhet

Åpenhetsloven gir enhver rett til å få informasjon fra Trym om hvordan vi håndterer negative konsekvenser av brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Forespørsler kan rettes på e-post til apenhetsloven@trym.no.

Henveltelser vedrørende mulige og faktiske negative konsekvenser av Trym sin virksomhet behandles av konsernets leder for HR, HMSK-ledere og daglige ledere hos entreprenørselskapene.

Trondheim, 28. juni 2024

Trym AS

Trond Tuvstein, Daglig leder
Karl Johan Kopreitan, Styrets leder

Trym Eiendom AS

Terje Steen, Daglig leder
Trond Tuvstein, Styrets leder
Karl Johan Kopreitan, Styremedlem

Blåin AS

Terje Steen, Daglig leder
Karl Johan Kopreitan, Styrets leder
Per Eivind Skeid, Styremedlem

Næringsbygg AS

Kent Hugo Høgås, Daglig leder
Karl Johan Kopreitan, Styrets leder
Trond Tuvstein, Styremedlem

Trym Bygg AS

Vidar Johansen, Daglig leder
Trond Tuvstein, Styrets leder
Karl Johan Kopreitan, Styremedlem
Eirik Brekke, Styremedlem
Magnus Svare, Styremedlem